

KRATKA ANALIZA
Mladi i Transparentnost: Isključeni ili ignorisani?
Septembar 2013, Prizren i Gnjilane

SADRŽAJ

I. Uvod.....	2
II. Metodologija istraživanja.....	3
III. O projektu.....	3
IV. Ključni nalazi istraživanja.....	4
V. Zaključci.....	5
VI. Preporuke.....	7
EC Ma Ndryshe.....	8
KCMS.....	9
Dodatak, Grafički rezultati za Prizren i Gnjilane.....	10

Ovaj izveštaj je pripremljen u okviru projekta "Povećanje Učešća putem Društvenih Medija", uz finansijsku podršku Programa Ujedinjenih Nacija za Razvoj (UNDP) i SMILE projekta finansirane od strane Democratic Governance Thematic Trust Fund (DGTTF)

I. Uvod

Ovaj izveštaj razmatra transparentnost opština Prizren i Gnjilane u odnosu na mlade koji žive u ove dve urbane sredine. Nalazi ovog izveštaja proizilaze iz istraživanja, odnosno iz anketiranja mlađih iz srednjih škola i univerziteta u Prizrenu i Gnjilanu. Istraživanje je obuhvatilo 200 mlađih ispitanika obe opštine, koji su odgovorili na pitanja u vezi sa funkcijom lokalnih vlasti, transparentnosti i učešću javnosti i mlađih u procesu donošenja odluka opštine.

Rezultati ankete uglavnom ukazuju na to da učešće mlađih u procesu odlučivanja u opštinama Prizren i Gnjilane nije na odgovarajućem nivou, da je upravljanje nimalo transparentno, da mlađi nisu obavešteni o participativnom planiranju budžeta i da nema odgovarajućih konsultacija sa njima tokom izrade važnih strateških dokumenata.

Istraživanje sprovedeno pokazuje da mlađi ovih dvaju opština ostavljeni su po strani u procesu kreiranja politika opština dok je njihovo učešće u javnim raspravama veoma retko i uglavnom samo formalne prirode za ispunjavanje minimalnih zakonskih obaveza. Istovremeno, razumevanje ovih mlađih o njihovim građanskim pravima takođe su na niskom nivou i potreban je organizovani pristup odlučujućih i obrazovnih institucija ali i civilnog društva za poboljšanje ovih kretanja.

Pravni okvir na kojem se zasniva donošenje odluka opština pruža mogućnost za učešće javnosti, a u ovom slučaju i mlađih, u procesu donošenja odluka.

Takođe, Administrativno Uputstvo 2008/09 MALS¹ predviđa da, pored javnih sastanaka,

opštine su obavezne da informišu građane opštine o svim značajnim planovima ili programima opštug interesata.

Ovo administrativno uputstvo predviđa da u okviru Akcionog Plana o transparentnosti budu obuhvaćene inicijative kao što su češća izveštavanja u sredstvima informisanja po pitanjima koja se odnose na upotrebu opštinskog budžeta, lokalnog ekonomskog razvoja, upotrebu opštinske imovine, prostornog planiranja, investicija, prihoda opštine kao i druga pitanja. Pored toga, preporučuje se održavanja periodičnih konferencijskih sesija za štampu (svake druge nedelje ili jednom mesečno), ali i organizacija sesija pitanja i odgovora sa javnošću ili interesnim grupama. Takođe zahteva redovno ažuriranje službene web stranice opštine.

Anketa sa mlađima u Prizrenu i Gnjilanu ukazuje nedostatke u primeni u praksi ovog zakonskog akta. I u prethodnim publikacijama koje se bavile pitanjem "Transparentnost u radu lokalne samouprave Prizrena",² EC Ma Ndryshe je naglasio da transparentnost predstavlja osnovno načelo dobre vladavine. Pristup informacijama ima značajnu ulogu u promovisanju transparentnosti. Informacije, dakle, treba da se dostave na vreme, da budu relevantni, tačni i potpuni, da se mogu valjano koristiti.

¹ Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave, Administrativno Uputstvo o Transparentnosti u

Opštinama, na <http://mapl.rks-gov.net/getattachment/0f8d2612-8259-43ad-828c-dda2cc3fc318/UA-Nr--2008-09-Per-transparence-ne-Komuna.aspx>

² EC Ma Ndryshe, Poštovanje zakona u lokalnoj samoupravi, na http://online-transparency.org/repository/docs/Adherence_to_the_law_in_local_governance_ENG %281%29.pdf

II. Metodologija istraživanja

Istraživanje je obuhvatilo anketiranje 200 mladih u opštini Prizren i 200 mladih u opštini Gnjilane. Uzorak je izabran metodom nasumičnog uzorkovanja, intervjuisanjem svakog petog ispitanika. Anketa je sprovedena u prostorima univerziteta i škola, odnosno u njihovim dvorištima i na ulici. 100 ankete su sprovedeni u četiri srednje škole, odnosno 25 intervjuja u svakoj od njih; 50 anketiranja u javnom i privatnom univerzitetu ili 25 u svakoj od njih; dok preostalih 50 na ulici. U opštini Prizren više od 98,5% anketiranih bili su albanske nacionalnosti, 1% romske nacionalnosti dok 0,5% anketiranih su bili turske nacionalnosti. U opštini Gnjilane svi anktirani bili su albanske nacionalnosti. Što se tiče starosnih grupa, u opštini Prizren više od 65% ispitanika pripadali su starosnoj grupi od 16-20 godina, 23,5% ispitanika su starosne grupe 21-25 godina, oko 9% starosne grupe 26-30 godina i 2,5% starosne grupe 31-35 godina. Dok je u opštini Gnjilane 58% ispitanika bili su starosne grupe od 16-20 godina, 30,5% starosne grupe 21-25 godina, 10% starosne grupe 26-30 godina i 1% starosne grupe 31-35 godina. Margina greške je oko dva odsto (+ ili -).

Mladi su upitani o radu lokalne vlasti, transparentnosti i uključivanju javnosti i mladih u procesu donošenja odluka opštine.

III. O projektu

Projekat "Povećanje učešća putem društvenih medija" finansijski je podržan od strane Programa Ujedinjenih Nacija za Razvoj (UNDP) i implementira se od strane NVO EC Ma Ndryshe u Prizrenu i u saradnji sa KCMS u Gnjilanu.

Anketa sa mladima u Prizrenu i Gnjilanu sprovedena je za potrebe ovog projekta.

Cilj projekta je da podstakne mlađe ljudi iz Prizrena i Gnjilana za učešće u odlučivanju na lokalnom nivou putem inovativnog i edukativnog pristupa kako bi se upoznali sa građanskim pravima i dužnosti. Štaviše, projekat ima za cilj da premosti jaz između mladih i lokalnih vlasti, podržavajući ih preko raznih aktivnosti na terenu i u zajednici, putem korišćenja društvenih mreža koje su sve više na raspolaganju.

Projekat predviđa tri osnovna cilja: i) Jačanje interaktivne i direktnе komunikaciju između lokalnih vlasti i grupa mladih; ii) da usadi bolje razumevanje mladih o njihovim građanskim pravima i odgovornostima putem razvoja i uvođenja u primeni društvenih medija; i, iii) povećanje interesovanja javnosti i razumevanja građanskih prava i obaveza.

Kako bi se postigli ovi ciljevi nadgleda se i rad opštinske vlade dok pitanja koja se tiču mladih će se isto zastupati. Takođe će biti organizovani sastanci između mladih i opštinskih zvaničnika.

Proizvedena je i internet stranica posvećena ovom projektu, u kojoj se obelodanjuju rezultati nadgledanja. U okviru ovog internet portala izrađene su onlajn platforme, kao što su participativno budžetiranje; platforma za adresiranje problema i elektronska peticija.³

Projekat je takođe uspostavio i SMS platformu preko koje se obaveštava javnost o odlukama i javnih sastanaka Opštine Prizren.

³ Ova web stranica je na <http://online-transparency.org/rpms/>

Projekat će pomoći mladima konkretno, i građanima uopšte, kako bi uputili svoje zabrinutosti donosiocima odluka putem upotrebe društvenih medija, što znači da će lokalna vlast imati koristi, jer tim će se uspostaviti interaktivna komunikacija sa građanima. Stotine mlađih će biti aktivno angažovani u projekat putem onlajn aplikacije, kao i putem anketa.

Ovaj je građanski projekat i posvećen je uglavnom mladima u opština Prizren i Gnjilane, za žene i muškarace svih etničkih zajednica. Učešćem u ovaj projekat mlađi će imati koristi i na taj način osećati se osnaženi i služiti kao nosioci društvenih promena.

IV. Ključni nalazi istraživanja za Prizren i Gnjilane

Rezultati ankete uglavnom ukazuju na to da učešće mlađih u procesu donošenja odluka u opština Prizren i Gnjilane nije na odgovarajućem nivou, da je upravljanje nimalo transparentno, da mlađi nisu obavešteni o participativnom planiranju budžeta i da nema odgovarajućih konsultacija sa njima tokom izrade važnih strateških dokumenata.

Ankete pokazuju da je poznavanje ovih mlađih o njihovim građanskim pravima i dalje na niskom nivou. Dok 61 odsto mlađih ispitanika u Prizrenu nemaju saznanja oko doноšenju odluka u opštini, ovo kretanje u Gnjilanu pokazuje se nešto pozitivnije obzirom da 55% mlađih nema takva saznanja. Preko 43% mlađih u Gnjilanu zna oko funkcionisanja opštine u odnosu na Prizren koji je 38%.

Kao izazov se pokazuje i transparentnost tih opština prema svojim građanima. Više od polovine mlađih u Prizrenu smatraju da lokalna

vlast pokazuje nedovoljno transparentnosti u svom radu, dok 38% ispitanika izjavili da je transparentnost na prosečnom nivou. Za razliku od Prizrena, transparentnost vlasti u Gnjilanu prema mlađim ispitanicima je na zadovoljavajućem nivou s obzirom da 46% njih veruje da je transparentnost njihove lokalne vlasti prosečna, u poređenju sa 45% onih koji smatraju da je transparentnost niska.

Mlađi su uglavnom zanemareni ili ostali van opštinskih procesa kreiranja politika. Samo jedan među sedam mlađih u Prizrenu su ponekad učestvovao/la u javnim zasedanjima Skupštine opštine. Isti rezultat se takođe prijavljuje i u Gnjilanu, gde 83% ispitanika odgovorilo da nikada nisu učestvovali u sednicama Skupštine opštine.

Uključivanje novih uzrasta u javnim raspravama je veoma retko. Samo jedan od pet mlađih u Prizrenu učestvovao/la je u javnim debatama organizovanih od strane opštine. U Gnjilanu istraživanja pokazuju različita kretanja s obzirom da u ovoj opštini dva od pet mlađih učestvovali su u javnim raspravama.

U međuvremenu glas mlađih nije se uzimao uopšte u obzir tokom pripreme budžeta opština, kao u Prizrenu tako i u Gnjilanu. Većina njih nisu bili obavešteni o tom postupku. U Prizrenu, 87% mlađih ispitanika nisu bili upoznati o procesu izrade budžeta, dok je u Gnjilanu 82% mlađih koji nemaju nikakve informacije o izradi budžeta.

Za razliku od budžeta, nešto bolja situacija se ogleda u konsultacijama prilikom izrade strateških dokumenata. U Prizrenu, nešto više od polovine ispitanika je izjavilo da uopšte nisu konsultovani, dok je ostatak izjavio javne rasprave i zvaničnu opštinsku internet stranicu kao način uključivanja. Istraživanje u Gnjilane

pokazalo je ohrabrujuće rezultate o ovom pitanju. Nešto više od trećine mlađih je istaklo da nisu konsultovani prilikom izrade opštinskih strateških dokumenata, dok je druga trećina istakla da su bili uključeni u javne rasprave. 23.5% ispitanika u Gnjilanu tvrdili da su bili uključeni u ovom postupku zahvaljujući internet stranici opštine.

U međuvremenu, predstavnici opštinskih izvršnih vlasti pokazivali su se zatvoreni u komunikaciji sa mladima, što se tiče briga ove grupe društva. Među 10 mlađih prizrenaca samo jedan od njih imao je priliku da iznese pitanja pred gradonačelnikom ili opštinskim direktorima. Od 10 mlađih gnjilanaca takođe samo jedan od njih imao priliku da iznese probleme pred gradonačelnikom ili opštinskim direktorima, ali uz razliku da od 10 njih jedan je odbio da odgovori na postavljeno pitanje.

Nedostatak kontakata sa predstvincima izvršne vlasti izgleda da je oslabilo još više osećaj aktivizma kod mlađih u ovim dviju opštinama. Samo jedan od deset mlađih u Prizrenu pokušao lično ili u grupi s drugim građanima da pokrene bilo kakvu inicijativu za rešavanje problema dok ostalih osam nisu ni pomislili na tako nešto. U Gnjilanu skoro tri od deset mlađih ljudi imali su individualne i grupne inicijative za rešavanje problema.

Što se tiče sredstava koje mlađi koriste za informisanje oko odluka opštine, mediji vode znatno. U Prizrenu, 58% mlađih koriste medije za informisanje o opštinskim odlukama, dok u Gnjilanu taj procenat je manji ili 53%. Međutim, 27% mlađih u Gnjilanu navelo je internet stranicu opštine kao izvor informacija. Društveni mediji se takođe pojavljuju u ovom istraživanju kao alat informacija koja se koriste od mlađih ali ne u znatnoj meri.

V. Zaključci

Prema zvaničnim podacima iz poslednjeg popisa stanovništva, mlađi od 15-27 godina uzrasta čine skoro četvrtinu stanovništva Prizrena i Gnjilana. Od 177,781 stanovnika Prizrena, 43,288 pripadaju starosnoj grupi 15-27 godina. Dok od opštег stanovništva Gnjilana, koja broji 90,178; 22,230 pripadaju uzrastu od 15-27 godina.⁴

Prema podacima iz istraživanja može se zaključiti da su opštinski organi vlasti zanemarili ili isključili iz procesa donošenja odluka četvrtinu vitalnog stanovništva.

Rezultati istraživanja takođe potvrđuju nalaze i zabrinutosti pokrenute o transparentnosti opštine godinama zaredom od strane posmatrača iz civilnog društva. Čak i prednost Gnjilana u odnosu na Prizren u pogledu transparentnosti i učešća javnosti bio je očigledan u izveštajima nevladinih organizacija koja se bave izučavanjem ovih pitanja.

U poslednjih tri godine (2010-2012), opština Gnjilane poboljšala je nivo transparentnosti opštine. Zvanična internet stranica opštine raspolaže sa raznovrsnim materijalima i informacijama za većinu oblasti koje pokriva opština i na kojoj se objavljuju i finansijski izveštaji ove institucije iz oblasti prihoda i rashoda javnog novca.⁵

Lokalna samouprava u Prizrenu pati od mnogih strukturnih nedostataka. Transparentnost, kao

⁴ Agencija za Statistike Kosova, Popis stanovništva 2011, na http://esk.rks.gov.net/rekos2011/repository/docs/Osnovni%20podaci_SR.pdf

⁵ Institut GAP, Leternjoftimi i komunës së Gjilanit 2013, na http://www.institutgap.org/documents/76619_LeternjoftimiGjilan2013.pdf

osnovno načelo dobrog upravljanja, svakako se rangira na vrhu ove liste. Štaviše, internet stranica opštine sadrži samo protokolarne informacije, dok se odluke postavljaju samo u njihovoj konačnoj formi. Ova praksa je u suprotnosti sa zahtevima demokratske vladavine za stvaranje mogućnosti za učešće i uticaj građana u procesu donošenja odluka i formulisanja opštinskih politika.⁶

Uprkos tome, opština Prizren kao i opština Gnjilane trebale bi preduzeti iskrenije napore u cilju povećanja učešća javnosti u donošenju odluka. One moraju primeniti zakonske odredbe, staviti u funkciji različite institucionalne mehanizme i da sarađuju sa civilnim društvom i grupama građana kako bi se poboljšao nivo odgovornosti, transparentnosti i adekvatne izrade trošenja budžetskih sredstava opštine.

Treba podsetiti da je transparentnost i uključivanje u donošenju odluka ne smeju biti sporne, jer one predstavljaju prvi korak u pravcu dobrog i efikasnog upravljanja. Osobena transparentnost u donošenju odluka donosi do dobrobiti zajednice kao i za opštinske rukovodioce. Obaveštenost o projektima opštine pomaže građanima da se poistovećuju sa zajednicom. Takvo povezivanje je od vitalnog značaja za lokalne vlasti da efikasno funkcionišu i donose odluke od javnog interesa. Pored toga, širenje informacija je bitan preduslov za rešavanje prioriteta građana i za izradu racionalnog budžeta. Pravilna koordinacija između trougla, građanin, opština i vlast, omogućava identifikaciju i rešavanje problema

građana ali i proveravanje ideja u cilju razvijanja projekata koje donose zajednici više koristi.⁷

⁶ EC Ma Ndryshe, Lokalna Transparentnost u Prizrenu, na http://online-transparency.org/repository/docs/Transparency_of_local_governance_in_Prizren_ENG.pdf

⁷ EC Ma Ndryshe, Poštovanje zakona u opštinskoj samoupravi, na http://online-transparency.org/repository/docs/Adherence_to_the_law_in_local_governance_ENG %281%29.pdf

VI. Preporuke

U cilju poboljšanja učešća građana u donošenju odluka i kako bi povećalo transparentnost i odgovornost, opština Prizren i Gnjilane preoprućujemo:

- Da pokažu spremnost za promenu načina donošenja odluka na lokalnom nivou;
- Da primenjuju AU 2008/09 MALS i važećih zakonskih odredaba o povećanju transparentnosti i učešća javnosti u procesu donošenja odluka;
- Stvaranje uslova za uključivanje građana u procesu izrade budžeta opštine;
- Da daju podršku preporukama proisteklih iz konsultacija sa grupama mladih;
- Da obaveste učesnike javnih rasprava o rezultatima i uticaju njihovog učešća;
- Da primenjuju savremene metode oko javnih rasprava i učešće javnosti putem korišćenja društvenih medija;
- Razviti efikasna sredstva komunikacije, naročito putem „novih medija“ u cilju povećanja nivoa aktivnog učešća mladih iz različitih zajednica;
- Da ispitaju mogućnosti uvođenja odluka i relevantnih informacija u društvenim medijima kao deo strategije odnosa sa javnošću;
- Da primene tehnologije društvenih medija za uključivanje javnosti u dijalogu lokalna uprava-građani dijalog i pružanje mogućnosti diskusija i razvoju politika i njihove primene;
- Da razumeju značaj i potencijal koji poseduju društveni mediji kao prostor za komunikaciju i mobilizaciju;
- Da kreiraju i promovišu Facebook stranice, Twitter naloge, pišu blogove, i sl.

EC Ma Ndryshe

Nevladina organizacija "Emancipimi Civil Ma Ndryshe" osnovana je marta 2006 godine. Osnovni ciljevi organizacije su: promovisanje aktivnog i participativnog građanstva i podizanje građanske svesti za zaštitu i negovanju kulturne baštine. EC Ma Ndryshe je jedna od osnivača i predstavlja Kosovo u Mreži organizacija Jugoistočne Evrope koje se bave kulturnim nasleđem – SEE Heritage Network. Takođe je osnivač Forum za kulturno nasleđe Prizrena, Mreže Kulturnih Organizacija Prizrena i Mreže Nezavisnih Kulturnih Organizacija na Kosovu – Kulturni Forum. EC Ma Ndryshe, od samog njenog osnivanja 2006. godine, vrši direktni pritisak nad lokalnim vlastima u Prizrenu za uspostavljanje pristupa civilnom društvu i građana u zajedničkom donošenju odluka. Pored direktnog učešća u procesima javnih konsultacija, EC Ma Ndryshe redovno se zalagala za poštovanje zakonskih obaveza o javnim raspravama, za što šire uključivanje zajednice u javnim konsultacijama i uključivanje briga i zahteva zajednice u strateškim javnim dokumentima.

Glavni projekti: Građansko učešće putem društvenih medija u Prizrenu i Gnjilanu (2013–2014); Sveobuhvatni Grad – participativno planiranje za održivi urbani razvoj u Prizrenu (2013–2015); Kulturno nasleđe, osnovni stub održivog lokalnog i regionalnog razvoja Prizrena (2013–2014); Volonteri kulture (2012–2013); Građansko učešće u kreiranju i sprovođenju kulturnih politika u opštini Prizren (2012–2013); Onlajn Transparentnost opština Prizren i Mamuša (2012–2013); Uloga civilnog društva u promovisanju kulturne baštine (regionalni projekat), 2011–2013; A Balkan Tale (*Priča o Balkanu*), Otomanska baština na Balkanu (regionalni projekat), 2011–2013; Podizanje kulturne svesti kod mladih putem dokumentarnih filmova (2010); Jačanje građanske aktivnosti za promovisanje i zaštitu kulturne baštine (2009); Platforma "Culture 2013" (2008–2009), Kampovi restauracije (2007, 2008 i 2009); Otvoreni Građanski Forumi (2007); Dani Evropske Baštine (2006, 2007, i 2008), Zambaku i Prizrenit (Festival starogradskih pesama) 2006.

Publikacije: "Prizren, grad kulture", dokumentarni film (2013); Građansko učešće u izradi kulturnih politika u Prizrenu (2013); Ko nadgleda nadzornike – odgovornost civilnog društva na Kosovu (očekuje se biti objavljen u septembru 2013); Greška nakon greške – Analiza o bezbroj i neprekidnih grešaka u kulturnoj baštini (2013); Četiri analize/publikacije projekta "Online Transparency": 1. Prirodna i urbana degradacija, 2. Poštivanje zakona u lokalnoj samoupravi, 3. Dobra vladavina nije prazna reč, 4. Transparentnost lokalne vlasti u Prizrenu (2012–2013), Silent Balkan (*Tiki Balkan*), dokumentarni film iz projekta "A Balkan Tale" (2012); Kulturni život u Prizrenu (u saradnji sa Oda teatrom), 2010–2011); Prizren kroz retrovizor, poređenje starih i novih fotografija Prizrena (2009); Volontiranje i kulturna baština (2009); Intervencije niskih troškova (2009); Strateški dokument o organizovanju Dana Evropske Baštine na Kosovu (2008); Kulturna baština i Kulturni turizam u Prizrenu (2008); Kulturni prostori na Kosovu (u saradnji sa Oda teatrom), 2008.

Kosovski Centar za Međunarodnu Saradnju (KCMS)

Organizacija Kosovski centar za međunarodnu saradnju (KCMS) osnovana je 2001. godine i registrovana je 8. januara 2002 pod brojem 51011813. Misija organizacije u početku je bila stvaranje održivog mira na Kosovu povezivanjem mladih svih zajednica na Kosovu u sprovođenju zajedničkih projekata i na taj način da se prevaziđu prepreke nastalih iz prošlosti.

Godine 2004. organizacija je promenila njenu misiju. Dakle, od ovog trenutka, misija organizacije je podizanje građanskog aktivizma, ojačati osećaj zajedništva i promovisanje odgovorne vladavine, kao i podrška i razvoj lokalnih, nacionalnih i međunarodnih inicijativa za razvoj ljudskih kapaciteta na Kosovu, posebno kosovske omladine.

Time, ključni cilj projekata organizacije su mladi Kosova, bez obzira na nacionalnu, versku, rasnu pripadnost, itd. Na taj je način organizacija i definisala svoje programe preko kojih nastoji da ostvari njenu misiju, kao što su:

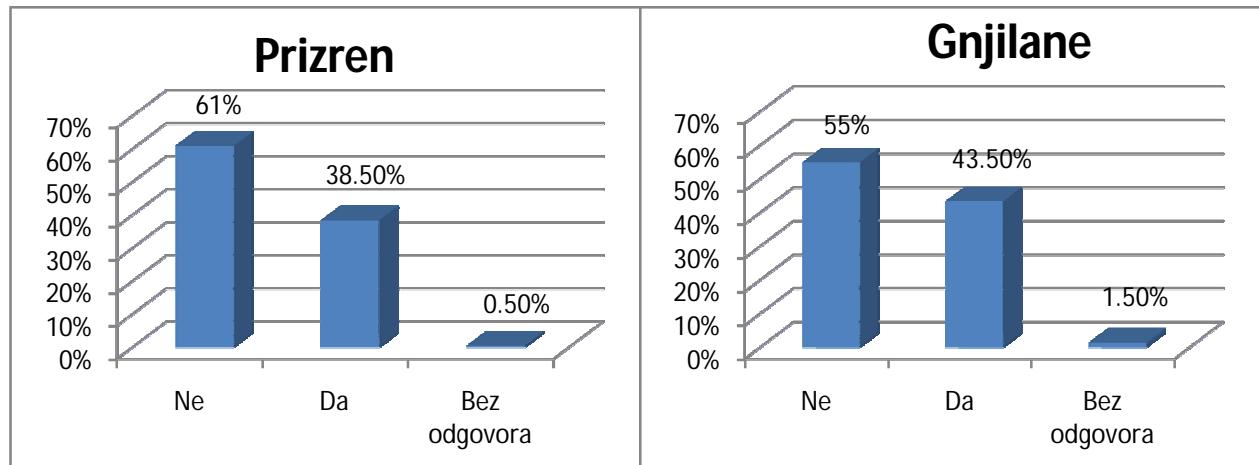
- Demokratizacija društva nadgledanjem i javnim zastupanjem vladinih institucija,
- Neformalno (vanškolsko) obrazovanje građana a posebno obrazovanju mladih za stvaranje novih radnih mesta,
- Jačanje civilnog društva i povezivanje sa sličnim organizacijama u cilju sprovođenja projekata koji utiču na misiju organizacije,
- Prekogranična i međunarodna saradnja.

Do danas organizacija je sprovedla veliki broj projekata (40), u svojstvu direktnog izvršioca ali i kao partner drugim organizacijama sa Kosova i međunarodnih organizacija. Pored toga, ovi projekti su finansirani gotovo isključivo od strane međunarodnih organizacija/donatora koji deluju na Kosovu i u inostranstvu. Kosovski centar za međunarodnu saradnju (KCMS) i dalje je aktivno sprovođenjem sopstvenih projekata ili u svojstvu partnera drugim organizacijama.

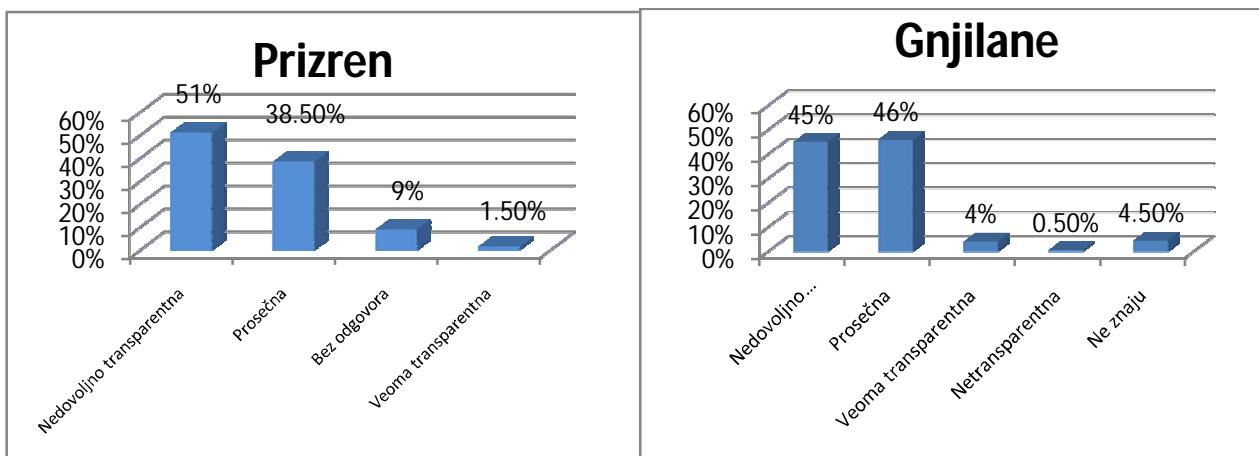
DODATAK

Grafički rezultati za Prizren i Gnjilane

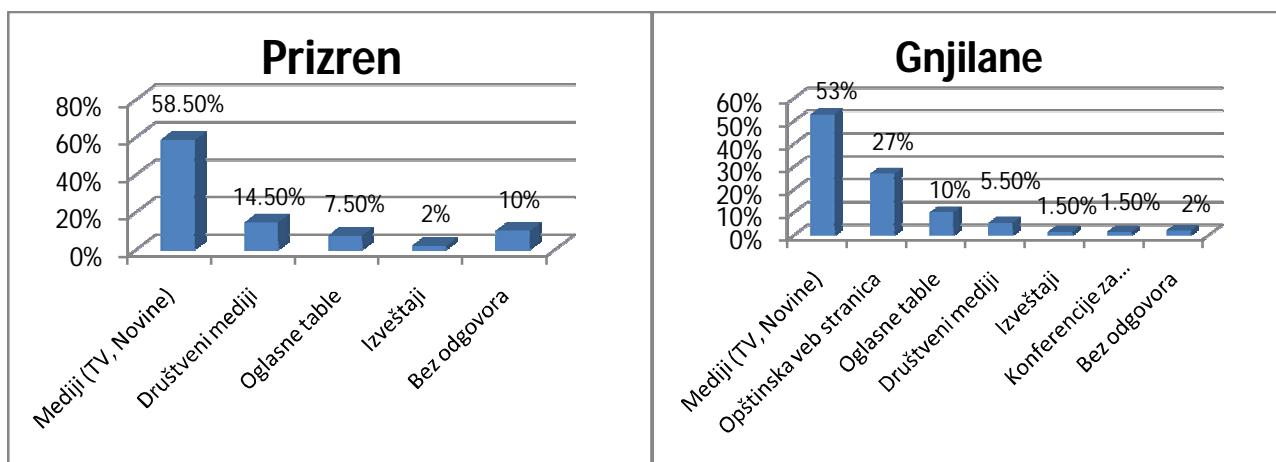
Da li ste upoznati sa funkcijonisanjem procesom donošenja odluka u vašoj opštini?

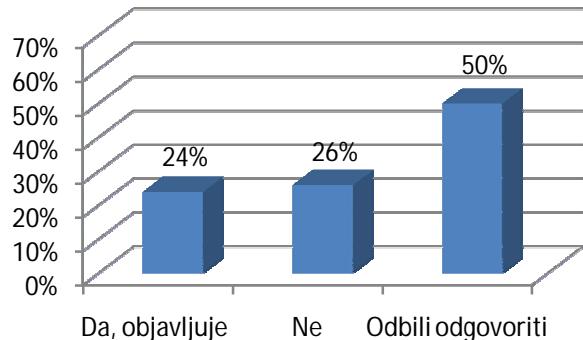
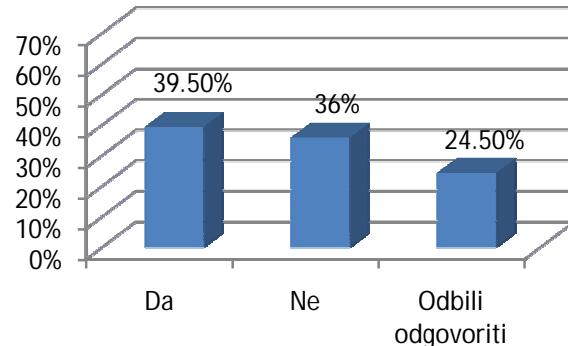
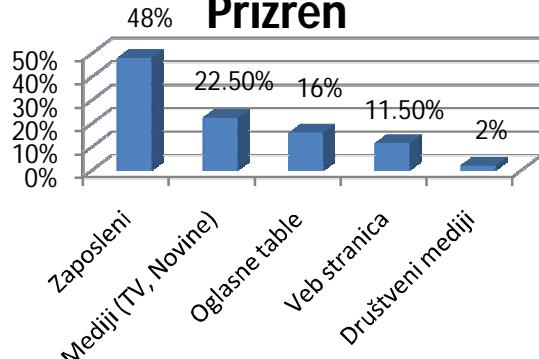
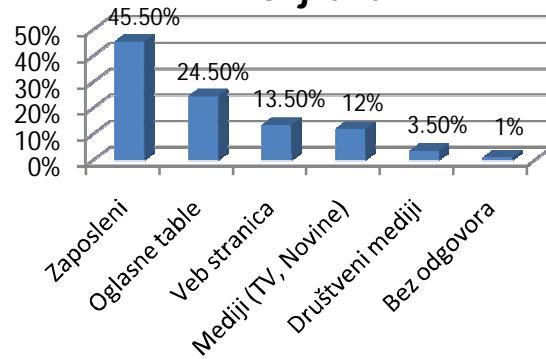
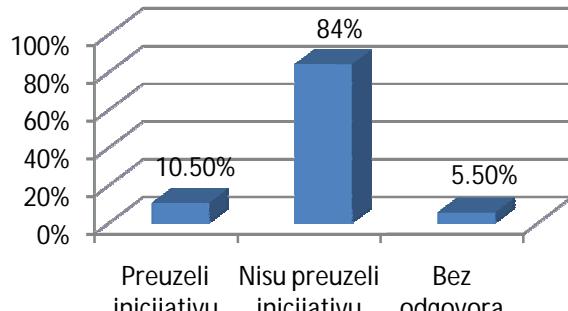
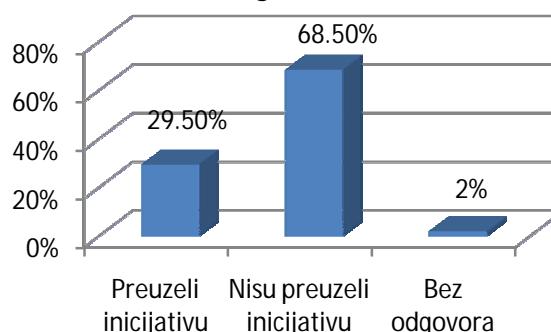

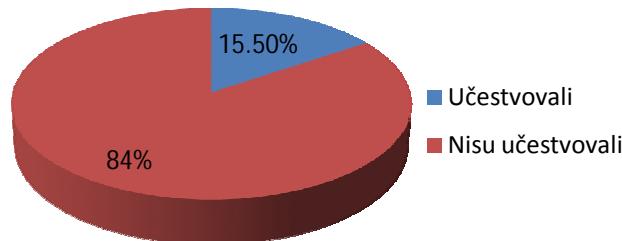
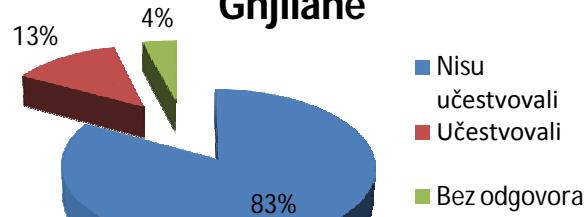
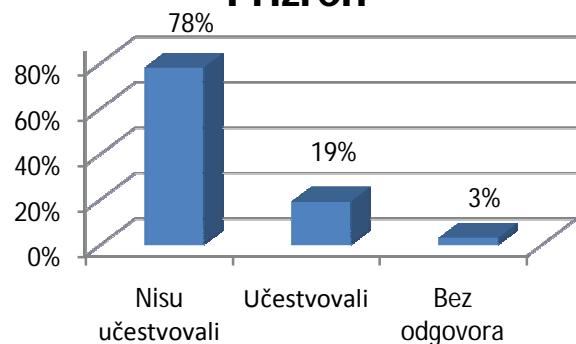
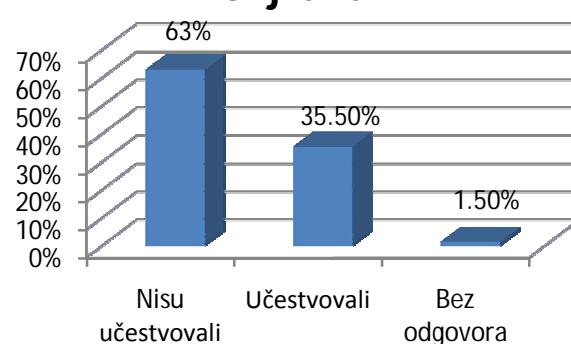
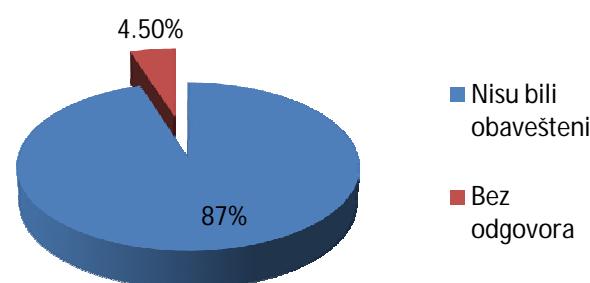
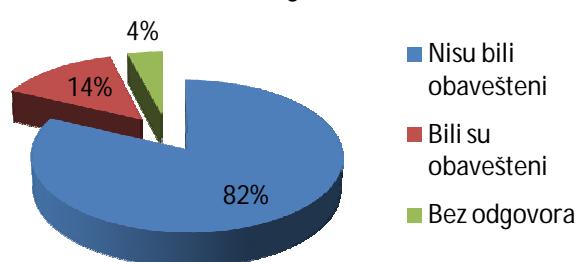
Transparentnost samouprave uvašoj opštini

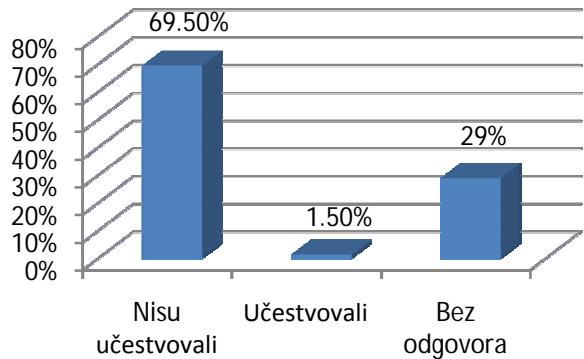
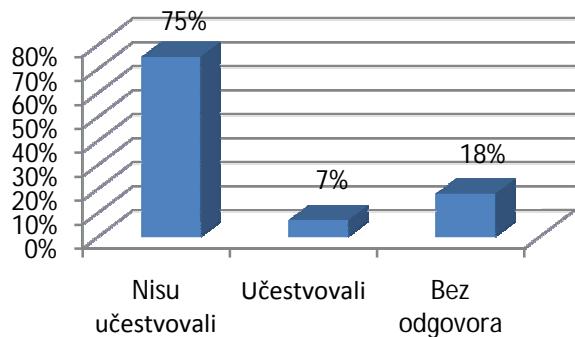
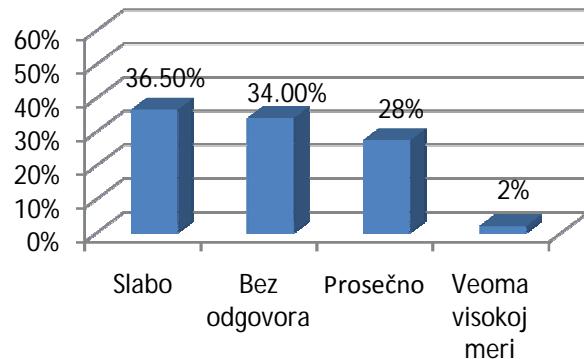
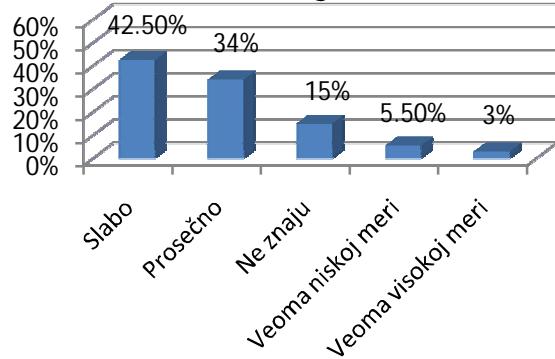
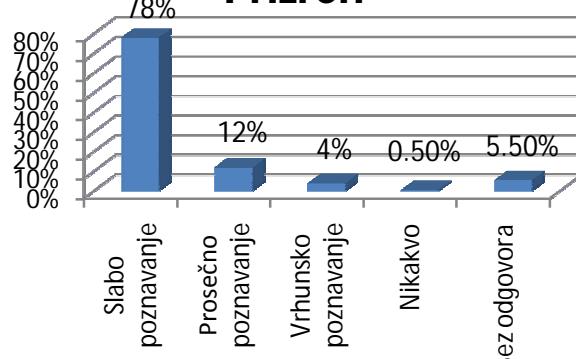
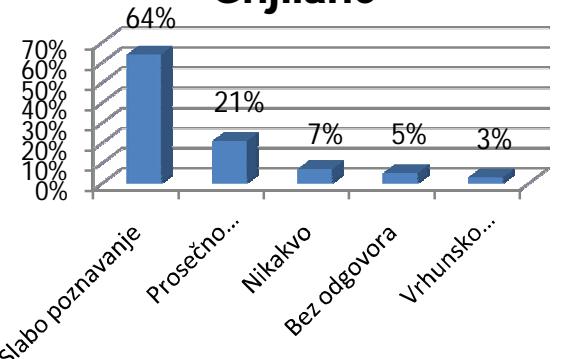

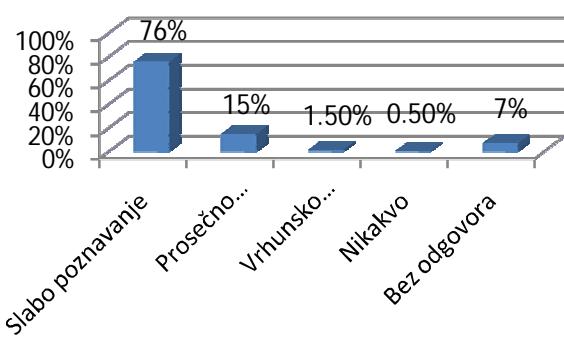
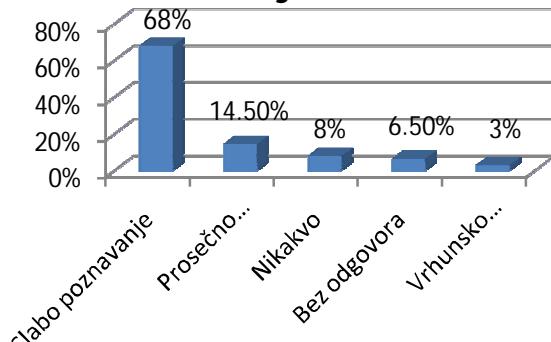
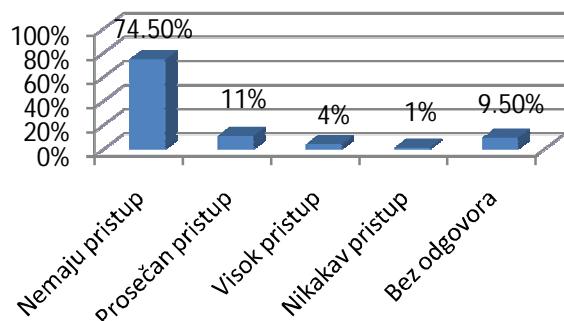
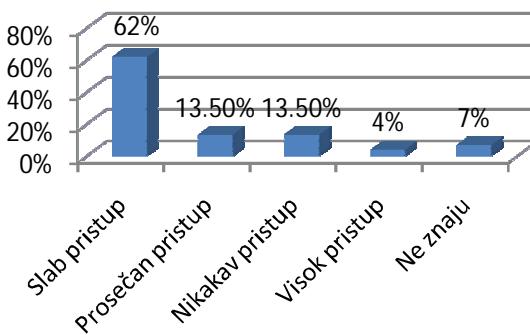
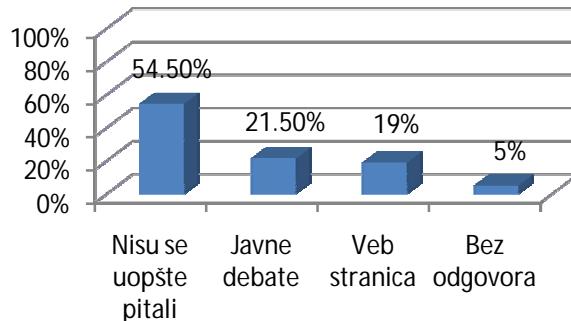
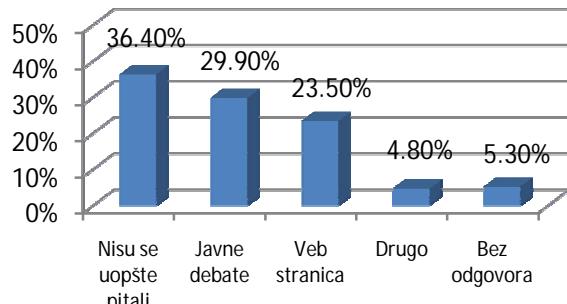
Informacija o odlukama opština

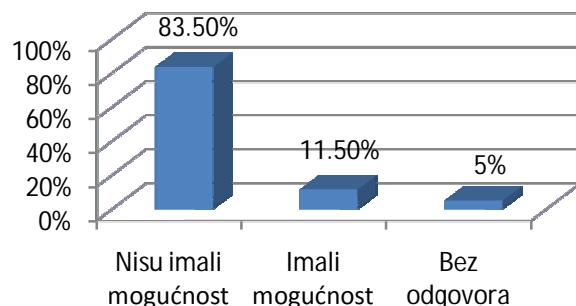
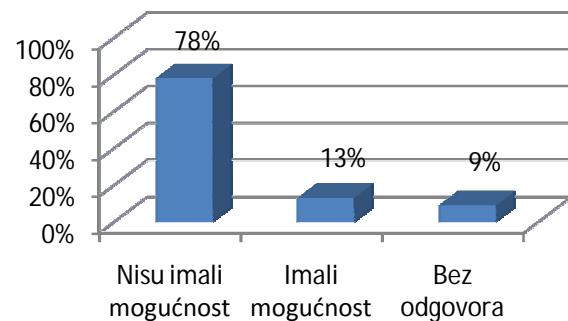
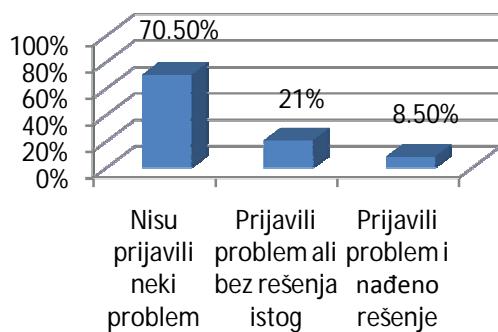
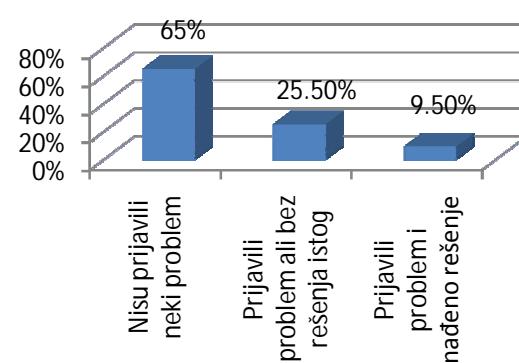
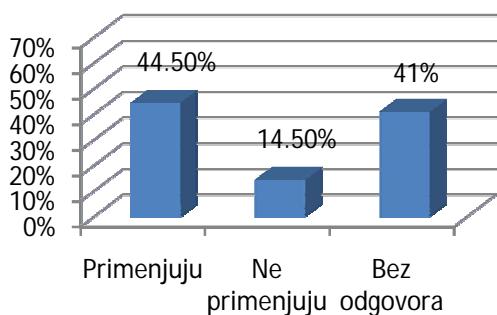
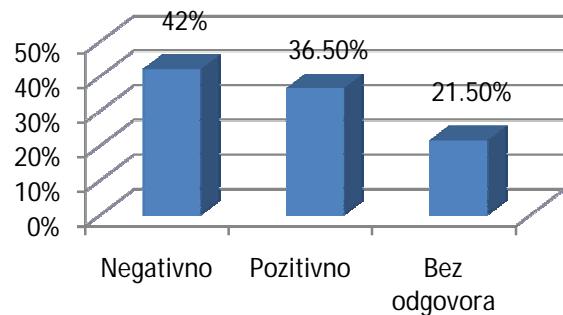

*Da li opština objavljuje odluke i spisak javnih usluga koje pruža?***Prizren****Gnjilane***Informisanost postupcima podnošenja zahteva i dokumenata zara opštinske usluge***Prizren****Gnjilane***Pokretanje inicijative za rešavanje bilo kojeg pitanja u opštini***Prizren****Gnjilane**

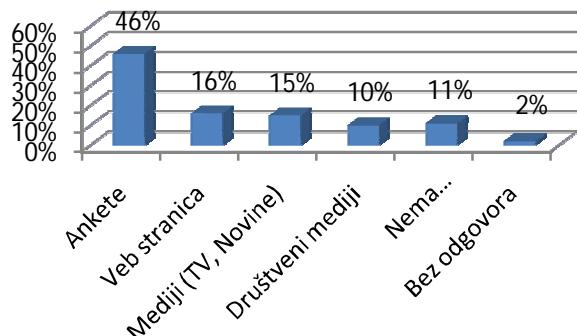
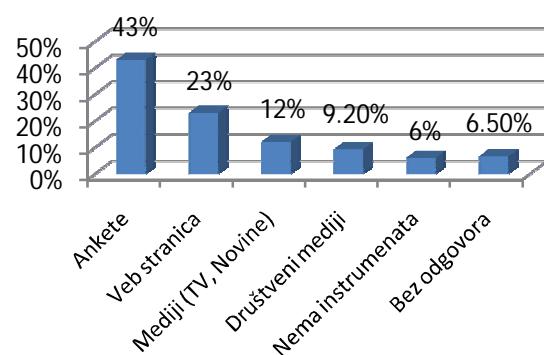
*Sastanci Skupštine Opštine***Prizren****Gnjilane***Javne rasprave organizovane od strane opštine***Prizren****Gnjilane***Informisanost o postupku izrade opštinskog budžeta***Prizren****Gnjilane**

*Aktivnosti vezane zadonošenjem opštinskog budžeta***Prizren****Gnjilane***U kojoj su merio objavljeni detalji osadržaju opštinskog budžeta?***Prizren****Gnjilane***Učinak opštinskog budžeta***Prizren****Gnjilane**

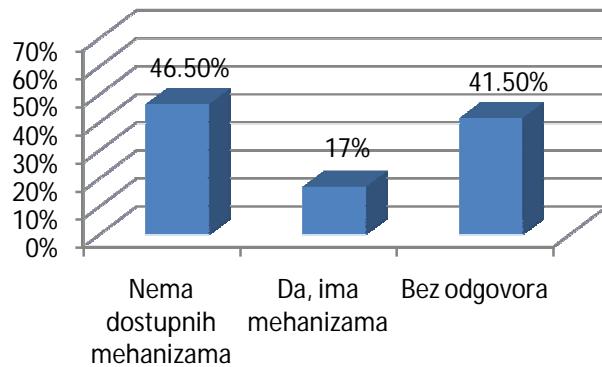
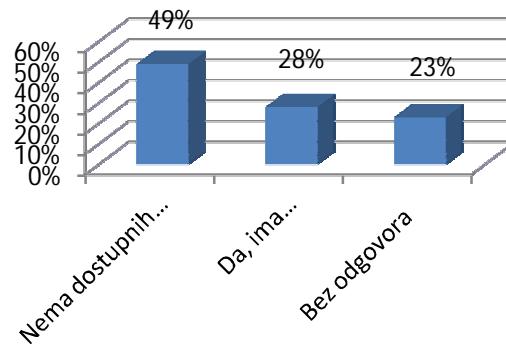
*Poznavanje izvršenja opštinskog budžeta***Prizren****Gnjilane***Pristup u evaluaciji nadgledanju opštinskog budžeta***Prizren****Gnjilane***Konsultacije opštine samladimatom kom izrade strateških dokumenata***Prizren****Gnjilane**

*Predstavljanje problema mladih pred gradonačelnikom direktorima odeljenja***Prizren****Gnjilane***Izlaganje brigapred opštinskom administracijom***Prizren****Gnjilane***Primena mera od strane opštine za podsticanje aktivnog funkcionisanja urbanih zajednica***Prizren****Gnjilane**

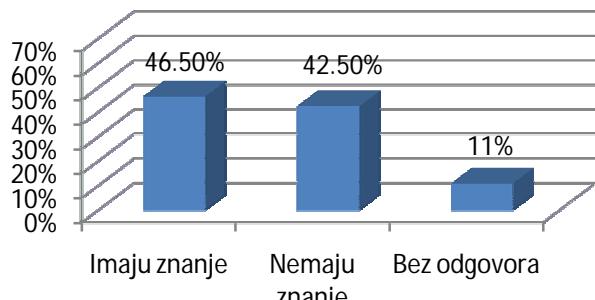
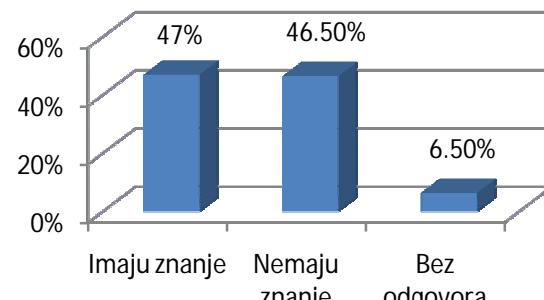
Instrumenti dostupniza izražavanje zadovoljstvaili nezadovoljstva o radu lokalne vlasti

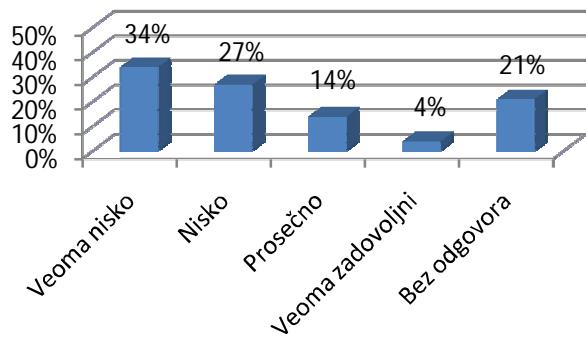
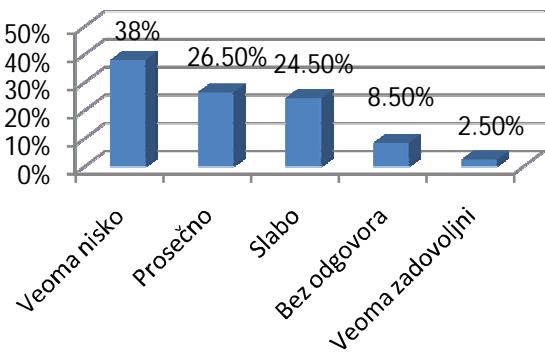
Prizren**Gnjilane**

Dostupni žalbeni mehanizmi za izveštavanje ne profesionalnog postupanja službenika opštinske administracije

Prizren**Gnjilane**

Poznavanje mladih sa obvezama opštine (nadležnog resora) prema njima

Prizren**Gnjilane**

*Rejting odobravanja raspodeli budžeta Odeljenju za Omladinu***Prizren****Gnjilane**

Odgovori po polovima u opštini Gnjilane

1. Da li imate nekakva saznanja sa funkcionisanjem i donošenjem odluka u vašoj opštini?	Da 43.5 %		Ne 55 %		Odbili 1.5%							
	Ž 36%	M 51%	Ž 62%	M 48%	Ž 2%	M 1%						
2. Po vašem mišljenju, u kojoj meri je transparentno upravljanje u vašoj opštini?	Veoma 4%		Prosečno 46%		Nedovoljno 45%		Ne znam / Odbili 4.5%		Netransparento 0.5%			
	Ž 4%	M 4%	Ž 49%	M 43%	Ž 40%	M 50%	Ž 7%	M 2%	Ž /	M 1%		
3. Koje alate koristite za informisanje oko odluka opštine?	Opštinska int. stranica 27%		Oglasna tabla 10%		Mediji (TV, Novine) 53%		Dreštveni mediji 5.5%		Izveštaji 1.5%		Konferencije za štampu 1.5%	
	Ž 29%	M 25%	Ž 8%	M 12%	Ž 57%	M 49%	Ž 2%	M 9%	Ž 1%	M 2%	Ž 1%	M 1%
4. Da li vaša opština objavljuje odluke i spisak usluga koje pruža?	Da 39.5%		Ne 36%		Odbili 24.5%							
	Ž 35%	M 44%	Ž 35%	M 37%	Ž 30%	M 19%						
5. Kako se informišete o procedurama i dokumentacijom za podnošenje zahteva oko usluga koje se pružaju?	Osoblje 45.5%		Oglasna tabla 24.5%		Opštinska int. stranica 13.5%		Mediji (TV, Novine) 12%		Društveni mediji 3.5%		Odbili 1%	
	Ž 41%	M 50%	Ž 29%	M 20%	Ž 16%	M 11%	Ž 11%	M 13%	Ž 1%	M 6%	Ž 2%	M /
6. Da li ste pokušali lično ili u grupi pokrenuti bilo kakvu inicijativu u vašoj opštini tokom proteklih godina?	Da 29.5%		Ne 68.5%		Odbili 2%							
	Ž 22%	M 37%	Ž 77%	M 60%	Ž 1%	M 3%						
7. Da li ste učestvovali u nekoj od sednica Skupštine Opštine?	Da 13%		Ne 83%		Odbili 4%							
	Ž 11%	M 15%	Ž 86%	M 80%	Ž 3%	M 5%						
8. Da li ste učestvovali u bilo kojoj od javnih rasprava u organizaciji Opštine?	Da 35.5%		Ne 63%		Odbili 1.5%							
	Ž 34%	M 37%	Ž 65%	M 61%	Ž 1%	M 2%						
9. Da li ste bili obavešteni o toku izrade opštinskog budžeta?	Da 14%		Ne 82%		Odbili 4%							
	Ž 10%	M 18%	Ž 86%	M 76%	Ž 4%	M 4%						

10. Ako jeste, da li ste učestvovali u bilo kojoj aktivnosti koja se odnosila na izradu opštinskog budžeta?	Da 7%		Ne 75%		Odbili 18%							
	Ž 6%	M 8%	Ž 74%	M 76%	Ž 20%	M 16%						
11. U kojoj meri su podaci o sadržaju opštinskog budžeta bili objavljeni?	U velikoj meri 3%		Prosečno 34%		Nedovoljno 42.5%		Veoma malo 5.5%	Odbili 5%				
	Ž 4%	M 2%	Ž 26%	M 42%	Ž 46%	M 39%	Ž 4%	M 7%	Ž 20%	M 20%		
12. Kakva su vaša saznanja o budžetskom učinku opštine?	Vrhunsko 3%		Prosečno 21%		Slabo 64%		Nikakvo 7%	odbili 6.5%				
	Ž 1%	M 5%	Ž 19%	M 23%	Ž 65%	M 63%	Ž 9%	M 5%	Ž 6%	M 4%		
13. Kakva su vaša saznanja oko izvršenja opštinskog budžeta?	Vrhunsko 3%		Prosečno 14.5%		Slabo 68%		Nikakvo 8%	odbili 6.5%				
	Ž 2%	M 5%	Ž 11%	M 18%	Ž 65%	M 64%	Ž 9%	M 7%	Ž 6%	M 7%		
14. Kakav je vaš pristup u proceni i nadgledanju opštinskog budžeta (godišnji finansijski izveštaji, itd.)?	Velik 4%		Prosečan 13.5%		Slab 62%		Nikakvo 13.5%	Odbili 7%				
	Ž 3%	M 5%	Ž 12%	M 15%	Ž 58%	M 66%	Ž 17%	M 10%	Ž 10%	M 4%		
15. Na koji način vas je Opština konsultovala tokom izrade strateških dokumenata, planova, itd.?	Javne rasprave 29.9%		Opštinska int. stranica 23.5%		Uopšte 36.4%		Drugo 4.8%	Odbili 5.3%				
	Ž 26%	M 30%	Ž 26%	M 18%	Ž 33%	M 35%	Ž 4%	M 5%	Ž 6%	M 4%		
16. Da li ste imali bilo kakvu mogućnost za podnošenje tekućih problema pred Gradonačelnikom ili resornim direktorima?	Da 13%		Ne 78%		Odbili 9%							
	Ž 13%	M 13%	Ž 80%	M 76%	Ž 7%	M 11%						
17. Da li ste izvestili bilo kakvu zabrinutost u opštinskoj upravi?	Da (rešeno) 9.5%		Da (bez rešenja) 25.5%		Ne 65%							
	Ž 7%	M 12%	Ž 22%	M 29%	Ž 71%	M 59%						
18. Da li mislite da opština preduzima mere za podsticanje efikasnog funkcionisanja urbanih zajednica?	Da 36.5%		Ne 42%		Odbili 21%							
	Ž 38%	M 39%	Ž 40%	M 44%	Ž 22%	M 21%						

	Opštinska int. stranica 23%		Ankete 43%		Nema instrumenata 6%		Mediji (TV, Novine) 12%		Društveni mediji 9.2%		Drugo		Odbili 23%	
	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
19. Koji su vam instrumenti na raspolaganju za izražavanje zadovoljstva ili nezadovoljstva sa lokalnom samoupravom?	25%	21%	45%	41%	4%	8%	12%	12%	6%	13%	3%	2%	5%	3%
20. Da li je vaša opština stavila na raspolaganje žalbene mehanizme za izveštavanje nedoličnog ponašanja opštinskih zaposlenika u opštinskoj upravi?	Da 28%		Ne 49%		Odbili 23%									
21. Da li ste upoznati sa vašim pravima (mladih) i odgovornosti koje opština (resori) imaju prema vama?	32%	24%	42%	56%	26%	20%								
22. Koliko ste zadovoljni sa budžetskim izdvajanjem za Departman Mladih (aktivnosti mladih)?	Veoma 2.5%		Prosečno 26.5%		Nedovoljno 24.5%		Nezadovoljni 38%		Odbili 8.5%					
23. Koja su zadovoljstva ili nezadovoljstva koje ste izrazili i u na kom načinu?	Opštinska int. stranica 18.1%		Anketa 47.7%		Mediji (TV, Novine) 10.9%		Društveni mediji 15%		Sanduče žalbi 8.3%					
	21%	14%	47%	45%	9%	12%	11%	18%	7%	9%				

Odgovori po polovima u opštini Prizren

1. Da li imate nekakva saznanja sa funkcionsanjem i donošenjem odluka u vašoj opštini?	Da 38%		Ne 61%		Odbili 0.5%							
	Ž 29.5%	M 46.7%	Ž 69.5%	M 53.3%	Ž 1.1%	M /						
2. Po vašem mišljenju, u kojoj meri je transparentno upravljanje u vašoj opštini?	Veoma 1.5%		Prosečno 38.5%		Nedovoljno 51%		Odbili 9%					
	Ž 1.1%	M 1.9%	Ž 41.1%	M 36.2%	Ž 46.3%	M 55.2%	Ž 11.6%	M 6.7%				
3. Koje alate koristite za informisanje oko odluka opštine?	Mediji 58.5%		Društveni mediji 14.5%		Oglasna tabla 7.5%		Izveštaji 2%		Odbili 10%			
	Ž 52.4%	M 65.3%	Ž 13.3%	M 15.8%	Ž 5.3%	M 9.5%	Ž /	M 9.5%	Ž 4.2%	M 3.8%		
4. Da li vaša opština objavljuje odluke i spisak usluga koje pruža?	Da 24%		Ne 26%		Odbili 50%							
	Ž 25.3%	M 22.9%	Ž 20%	M 31.4%	Ž 54.7%	M 45.7%						
5. Kako se informišete o procedurama i dokumentacijom za podnošenje zahteva oko usluga koje se pružaju?	Osoblje 48%		Mediji 22.5%		Oglasna tabla 16%		Opšt int stranica 11.5%		Društveni mediji 2%			
	Ž 47.4%	M 48.6%	Ž 7.4%	M 16.2%	Ž 25.3%	M 19%	Ž 4.2%	M 6.7%	Ž 7.4%	M 5.7%		
6. Da li ste pokušali lično ili u grupi pokrenuti bilo kakvu inicijativu u vašoj opštini tokom proteklih godina?	Da 10.5%		Ne 84%		Odbili 5.5%							
	Ž 5.3%	M 15.2%	Ž 88.4%	M 80%	Ž 6.3%	M 4.8%						
7. Da li ste učestvovali u nekoj od sednica Skupštine Opštine?	Da 15.5%		Ne 84%									
	Ž 12.6%	M 18.1%	Ž 87.4%	M 81%								
8. Da li ste učestvovali u bilo kojoj od javnih rasprava u organizaciji Opštine?	Da 19%		Ne 78%		Odbili 3%							
	Ž 12.6%	M 21%	Ž 87.4%	M 75.2%	Ž 2.1%	M 3.8%						
9. Da li ste bili obavešteni o toku izrade opštinskog budžeta?	Da 8.5		Ne 87%		Odbili 4.5%							
	Ž 3.32%	M 13.3%	Ž 90.5%	M 83.8%	Ž 6.3%	M 2.9%						

10. Ako jeste, da li ste učestvovali u bilo kojoj aktivnosti koja se odnosila na izradu opštinskog budžeta?	Da 1.5%		Ne 69.5%		Odbili 29%							
	Ž 2.1%	M 1%	Ž 71.6%	M 67.6%	Ž 26.3%	M 31.4%						
11. U kojoj meri su podaci o sadržaju opštinskog budžeta bili objavljeni?	Veoma 2%		Prosečno 27%		Slabo 36.5%		Odbili 34%					
	Ž 1.1%	M 2.9%	Ž 21.1%	M 33.3%	Ž 34.7%	M 38.1%	Ž 43.2%	M 25.7%				
12. Kakva su vaša saznanja o budžetskom učinku opštine?	Vrhunská 4%		Prosečna 12%		Slaba 78%		Nikakva 0.5%		Odbili 5.5%			
	Ž 1.1%	M 6.7%	Ž 13.7%	M 10.5%	Ž 77.9%	M 78.1%	Ž 1.1%	M /	Ž 6.3%	M 4.8%		
13. Kakva su vaša saznanja oko izvršenja opštinskog budžeta?	Vrhunská 1.5%		Prosečna 15%		Slaba 76%		Nikakva 0.5%		Odbili 7%			
	Ž /	M 2.9%	Ž 10.5%	M 19%	Ž 82.1%	M 70.5%	Ž 1.1%	M /	Ž 6.3%	M 7.6%		
14. Kakav je vaš pristup u proceni i nadgledanju opštinskog budžeta (godišnji finansijski izveštaji, itd.)?	Velik 4%		Prosečan 11%		Slab 74.5%		Nikakav 1%		Odbili 9.5%			
	Ž 2.1%	M 5.7%	Ž 8.4%	M 13.3%	Ž 76.8%	M 72.4%	Ž 2.1%	M /	Ž 10.5%	M 8.6%		
15. Na koji način vas je Opština konsultovala tokom izrade strateških dokumenata, planova, itd.?	Javna rasprava 21.5%		Nisu konsultovani 54.5%		Opštinska int strani 19%		Odbili 5%					
	Ž 21.1%	M 21.9%	Ž 61.1%	M 48.6%	Ž 13.7%	M 23.8%	Ž 1.1%	M 2.9%				
16. Da li ste imali bilo kakvu mogućnost za podnošenje tekućih problema pred Gradonačelnikom ili resornim direktorima?	Da 11.5%		Ne 83.5%		Odbili 5%							
	Ž 12.6%	M 10.5%	Ž 82.1%	M 84.8%	Ž 5.3%	M 4.8%						
17. Da li ste izvestili bilo kakvu zabrinutost u opštinskoj upravi?	Da (rešeno) 8.5%		Da (bez rešenja) 21%		Odbili 41%							
	Ž 5.3%	M 11.4%	Ž 12.6%	M 28.6%	Ž 81.2%	M 60%						
18. Da li mislite da opština preduzima mere za podsticanje efikasnog funkcionisanja urbanih zajednica?	Da 14.5%		Ne 44.5%		Odbili 41%							
	Ž 14.7%	M 14.3%	Ž 41.1%	M 47.6%	Ž 44.2%	M 38.1%						

	Anketa 46%		Opštinska int stran 16%		Mediji 15%		Društveni mediji 10%		Nikakvi instrum. 11%		Odbili 2%	
	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
19. Koji su vam instrumenti na raspolaganju za izražavanje zadovoljstva ili nezadovoljstva sa lokalnom samoupravom?	53.7%	39%	10.5%	21%	15.8%	14.3%	13.7%	6.7%	6.3%	15.2%	/	3.8%
20. Da li je vaša opština stavila na raspolaganje žalbene mehanizme za izveštavanje nedoličnog ponašanja opštinskih zaposlenika u opštinskoj upravi?	Da 12%		Ne 46.5%		Odbili 41.5%							
	6.3%	17.1%	47.4%	45.7%	46.3%	37.1%						
21. Da li ste upoznati sa vašim pravima (mladih) i odgovornosti koje opština (resori) imaju prema vama?	Da 46.5%		Ne 42.5%		Odbili 11%							
	46.3%	46.7%	42.1%	42.9%	11.6%	10.5%						
22. Koliko ste zadovoljni sa budžetskim izdvajanjem za Departman Mladih (aktivnosti mladih)?	Veoma 4%		Prosečno 14%		Slabo 27%		Nezadovoljni 34%		Odbili 21%			
	4.2%	3.8%	13.7%	14.3%	26.4%	25.7%	35.8%	32.4%	17.9%	23.8%		
23. Koja su zadovoljstva ili nezadovoljstva koje ste izrazili i u na kom načinu?	Opštinska int str 12.4%		Ankete 33.2%		Mediji 16.1%		Društveni mediji 16.6%		Sanduče za žalbe 21.8%			
	1.1%	13.3%	12.6%	31.4%	2.1%	19%	2.4%	13.3%	1.1%	19%		